

Kostel sv. Jana Křtitele v Perálci 1321 – 2021 – 700let

*Projev starostky obce Perálec – Milady Drahošové
při 700. výročí od postavení peráleckého kostela/*

Vážený pane faráři, vážení přítomní

Úvodem bych vám přiblížila pověst o stavbě kostela.

POVĚST – o stavbě kostela- když začala stavba kostela v Perálci, také českorybenští chtěli mít svůj důstojný stánek a tak se jali kopati pro základy a klásti je, ale v noci zmizelo vše, tak počali českorybenští znovu kopati a znovu zdít, ale z opatrnosti postavili ke staveništi stráž.

V noci všechno odpočívalo, všude ticho, jen každou hodinu zazněl roh hlásného z rychmburského hradu a hlídači v Rybné se proto chtěli uložit ke spánku.

Když hlásný odtroubil 12 hodinu, tak před zraky hlídačů zvedlo se zdivo kostela do výše a jalo se pohybovati k lesíkům směrem na sever k Perálci.

Ráno mohli jen zvěstovat udiveným sousedům, co se v noci přihodilo. A ještě větší bylo podivení, když z Perálce přišla zvěst, že základy českorybenského chrámu pevně spočívají v samotné Perálci na kopečku u silnice.

„Vyšší moc tu patrně zakročila, řekli si rybenští a vzdali se svého záměru a přičinili se spolu s peráleckými, aby kostel vystavěn byl v Perálci.

Jen v pověsti ozývá se dnes událost zázračná v sezvánění kostelních zvonů toho přeneseného kostela.

Když rozezvučí se jejich kov údery mohutných srdcí, zní to velebně celou krajinou „*Přenesen jest, přenesen jest*“

Nemohu si odpustit, abych při tomto výročí kostela, nepřipomněla nedávnou jeho historii.

V roce 1992 když jsem byla zvolena starostkou obce, tak jsme v zastupitelstvu obce promýšleli co je v obci nutné opravit zhotovit atd.

Mezi jinými akcemi mělo zastupitelstvo zájem i o opravu tohoto kostela, protože do něj už začalo zatékat a věřte, že i pohled na kostel byl žalostný. FOTO

Začala jsem pátrat po nějaké finanční dotaci nejdříve na opravu střechy. Ale když je dotace je potřeba i doplatek ze strany žadatele. Žadatelem o dotace musel být vždycky vlastník, v našem případě správce majetku Farní úřad Předhradí.

Vstoupili jsme v jednání s p. farářem tehdy Fr. Sochou, který popravdě nebyl nakloněn papírování, takže veškeré žádosti připravoval obecní úřad, v Perálci, samozřejmě po projednání a potvrzením pana faráře.

Nu a naskytla se taková souhra náhod. Šla jsem společně s p. Fr. Renzou ze hřbitova a on mi říká, ty Mílo říká p. Nešetřil z Pardubic, že by byl ochoten na opravu kostela nějaké finanční prostředky věnovat. *Irodák z Hluboké, manželka Marie Krčilová z Perálce /*

Protože jsem se s ním dobře znala hned jsem mu zavolala a bylo po finančních starostech. Sešli jsme se, domluvili nějaký postup potřebných oprav a následně jsme oslovili firmu p. Horáka, který byl ochoten některé práce provést.

Bylo jednáno osobně také s biskupstvím církve římskokatolické v Hr.Králové a tehdy nám pracovník řekl, že oni žádné finanční prostředky na opravu kostela nemohou poskytnout.

TAKŽE:

-ROK <u>1993</u>-rekonstrukce střechy s oplechováním	187.416,-Kč
dotace – střešní fondu min.kultury	- 70.000,-Kč
rozdíl doplatil p <i>Nešetřil-rod. z Hluboké</i>	117.416,-Kč

- **ROK 1994** - vnější omítka celého kostela, nátěr silikátovými barvami,

K TOMU Vám musím říct,
že pracovník odboru památkové péče stanovil, že nátěr kostela má být no takový fialovo růžový a nám se nelíbil. Mají takový nátěr kostela v Makově i jinde.

Při projednávání pan Nešetřil pronesl – dávají na to finanční prostředky nedávají, tak si prosadíme barvu, jaká se bude líbit nám a památkáři si dali říct a tak je barva taková jaká je.

Ale už před dvěma lety byl nátěr kostela s opravou omítek obnoven firmou Boštík z Poříčí a to vše zajišťoval už Farní úřad Proseč.

Musím zde poznamenat, že v současné době spolupracuje při zajišťování dotací pro kostel a to nejen perálecký, náš místostarosta Ing. Dvořák.

No a pokračovalo se výměnou šindelů na věži včetně penetračního nátěru

- Farní úřad Předhradí - uhradil	49.875,-Kč
- Dotace –Min.kultury-střešní fond	50.000,-Kč
- Rozdíl uhradil <u>opět p.Josef Nešetřil</u>	206.465,-Kč
Celkem	306.340,Kč

/

- Nová elektrická přípojka-kostel	5 360,-Kč
- Vysklení a zasklení všech okének kostela	4 936,-Kč
Tyto práce hradila Obec Perálec - celkem	10 296,-Kč

Restaurování ornamentálních maleb v průčelí věže kostela
/provedla Rest. škola Litomyšl/ **12 500,-Kč**

-celou částku dotoval na podanou žádost, Okresní úřad Chrudim,

Před dvěma lety už bylo restaurování znovu obnoveno
a zhotovena nová stříška – dotace z Měst.úřadu Chrudim + FÚ Proseč

- Rok 1995 - klempířské práce – svody, žlaby */hradil p.Nešetřil/*
v částce **7.410,-Kč**

Kanalizace odvodu dešťové vody ze hřbitova, okap. chodník, nátěr sakristie */práci zdarma provedla firma p.Horáka ze Skutče/*

38 300,- Kč

- Rok 1996 -

- nové dveře, -vchodové a do sakristie- hrazeny
z dotace Okr. Úřadu Chrudim

- dveře zhotovil p. Kulhavý z Krouny– Oldříš – kovové mříže na dveře p. kovář z Krouny – vybrala jsem spolu p. Fr. Tmějem z Hluboké.

Opravovala se hřbitovní zeď,

/všechny zednické práce včetně materiálu hradila rodina pana Nešetřila z pardubic.

- Rok 1997 - byly zahájeny opravy uvnitř kostela -vnitřní omítky kostela, nová el. instalace, podsekání omítky a vloženy trubky na odstranění vlhkosti zdí, bílení, nové lustry, vybírala jsem s p. Tmějem a p. Nešetřilem -

- vstupní prostor-dlažba, vyzdění příčky pod schodištěm na věž
- omítky a oprava stropu uvnitř kostela – firma p. Koutného z Hluboké

vše hradil p. Nešetřil –

- *nátěry rámu obrazů Křížové cesty provedl zdarma Antonín Flídr Perálec* bohužel již zemřel

- **1 renovaci zadních vchodových dveří p. Vaško Mir. Perálec 32**

/ v současné době je provedena již druhá renovace dveří i vchodových dveří na hřbitov, kterou odborně provedl pan Jan Čermák- truhlář z Proseče/

- **lavice jsme dovezli z Biskupství Hr. Králové - obstaral je p. farář Josef Socha, který je synovcem býv. p. faráře Fr. Sochy a který byl v té době na biskupství v Hradci Králové.**

Stávající lavice byly tady v kostele 3 druhy - jsou odvezeny do kostela v Janovičkách

K lavicím: když jsme lavice umístili, sedla jsem do lavice a jako zvědavá ženská jsem hned zkoušela jak se udrží zpěvník na lavici a říkám p. Tmějovi- Fando tady se zpěvník neudrží, je to úzké a bude padat chtělo by to takovou latičku. – a Fanda říká, no ale to by chtělo jasanové dřevo. Hned mi blesklo hlavou, kde bychom na obci jasanů mohli skácet. Stalo se. Obec dala stromy pokácet, p. Tměj je odvezl k požezu a do sušky do Družstva invalidů v Proseči, a zhotovil vše další potřebné a tak nám zpěvníky z lavice už nepadají. Zhotovil i 3 další nové lavice.

- **Rok 1998-** probíhalo restaurování a následně plynování kostela. Plynováním byly poškozeny sochy včetně oltáře – farní úřad obdržel finanční náhradu z pojišťovny.

- **Rok 1999** - Obec Perálec nechala nainstalovat bezpečnostní zařízení do kostela.

- **Rok 2000-** Prováděn restaurátorský průzkum k restaurování soch a oltáře

- vánoce – venkovní nasvícení kostela - provedla obec

- Rok 2001- Farní úřad obdržel od Čes.pojišťovny za poškození zařízení kostela plynováním, částku 92 000,-Kč

- započato s restaurováním soch.

-restaurování soch sv.Prokopa, sv. Vojtěcha a P.Marie 100 tis. Kč
/ dotace z okr. Úřadu Chrudim 85tis. ,
Farní úřad **z vlastních – 15 tis. Kč**

- vloupání do kostela – odcizení 2 ks svícňů z oltáře

- oprava vitrajového okna s nápisem /čištění žlabů na věži / 8.956,50 Kč
/ hrazeno Farním úřadem Předhradí/

V roce 2002 –

- obec zajistila – opravu hřbitovní zdi od Pokorných

- část chodníčku z opukových desek po hřbitově

Idnes už je chodník po celém hřbitově nový/

- vše hradila obec Perálec s fin. dotací od Pardubického kraje/

- dokončení chodníčku k sakristii ze žulových kostek /část žul. kostek věnovali manželé Fejfarovi, z Perálce / - chodniček dláždil Jar, Staněk z Kutřína – hradila obec.

dále - **Manželé Nešetřilovi darovali do kostela vyřezávaný betlém, v ceně tehdy cca 30 tis Kč. – vyřezával p. Fr. Pytlík z Hluboké,**

Rodina Renzových o betlém pečuje -každoročně na vánoce instaluje betlém v kostele a poté řádně uloží..

V roce 2003- úprava žulovými obrubníky u vchodových dveří na hřbitov, s osazením vývěsní skříně a úpravou u vodovodního stojanu - hradila obec

Při opravách a úklidu pomáhali zdarma i někteří spoluobčané.

V roce 2004- restaurování sochy sv. Václava 55 tis. Kč
dotace 45 tis. Kč, **FÚ Předhradí 10 tis.Kč**

Po čtyři roky bylo žádáno na ministerstvo kultury o restaurování oltáře, ale naše žádost nebyla nikdy vyslyšena a dosud restaurování není provedeno.

Celkově lze říci, že bez převážné finanční pomoci rodiny pana Nešetřila, by nebylo možné s tak velkou rekonstrukcí kostela ani začít.

Bohužel p. Nešetřil už zemřel, je pochován v rodinné hrobce na zdejším hřbitově.

Jako poděkování dal obecní úřad zhotovit alespoň malou destičku s poděkováním, která je umístěna na vnější zdi kostela.

Zajišťování všech oprav a restaurování v kostele, měl na starosti Obecní úřad Perálec, ve spolupráci s FÚ Předhradí, samozřejmě také dárcem p. Nešetřilem a dalo by se říci stavbyvedoucím p. Fr. Tmějem, který si uměl s každou prací poradit. Při rekonstrukci mu byl jak se říká pravou rukou pan Jan Skála z Hluboké.

Chtěla bych také připomenout, že u příležitosti žehnání praporu a znaku naší obce, v roce 2006 na perálecké havelské posvícení byl v našem kostele přítomen - tehdy biskup pan Dominik Duka.

- a také, že v letošním roce oslaví 120. výročí kaplička Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše v Kutříně.

/v současné době kaplička patří pod farnost Předhradí/

- Připomenu také, že obec dala v r. 2020, zřídit žulové desky s opravou pomníku, hrobu pana faráře Jana Kusého z Kutřína, který byl 27.6.1948 vysvěcen knězem v našem kostele a pana faráře Macháčka, který byl v roce 1901 iniciátorem a investorem stavby kapličky. */Hrob je proti zadnímu vchodu do kostela/*

Kaplička je kopií kapličky postavené na hřbitově ve Skutči.

Celkovou opravu kapličky provedl na své náklady v roce 1990 JUDr. Štěpán Kusý z Kutřína */ bratr p. faráře Jana Kusého/*

K sedmistému výročí bych našemu kostelu popřála aby byl dominantou obce Perálce ještě další staletí, a zvony ve věži aby vyzváněly do okolí, vždy v klidu a míru.

Dovolte mi, abych poděkovala seskupení NAŽIVO a ŽESTOVÉMU TRIU za jejich krásné melodie a zvuky hudebních nástrojů - za vystoupení, které obohatilo naši vzpomínku na významné výročí našeho kostela.

A na závěr bych Vám všem popřála vše dobré ale hlavně pevné zdraví, protože když jsme zdraví neumíme si leckdy svého zdraví považovat a bez zdraví by už pro nikoho z nás nebyl další život nijak veselý.

Děkujeme Vám všem za účast, děkuji za pozornost a při odchodu z kostela dostanete od obecního úřadu na památku krásnou svíčku s vyobrazením našeho kostela.

